

Pak je rol als diëtist in het onderwijs!

Diëtisten kunnen op verschillende plekken een belangrijke rol spelen in onderwijs over voeding, bijvoorbeeld aan artsen in opleiding, maar ook aan studenten aan de hogescholen voor Voeding & Diëtetiek en aan collega zorgprofessionals. Daar pleit Mariëlle van Veen, diëtist in het LUMC voor. 'Diëtisten zijn deskundig op het gebied van voeding en kunnen artsen meer inzicht te geven in het belang van voeding en leefstijl bij ziekte en preventie van chronische ziekten. Dan weten ze ook wanneer ze kunnen doorverwijzen naar de diëtist.'

Voeding in het geneeskundecurriculum

De toename van leefstijl gerelateerde chronische aandoeningen – zoals obesitas, diabetes type 2 en hart- en vaatziekten – onderstreept het belang van preventieve gezondheidszorg. Ondanks het potentieel dat leefstijlgeneeskunde heeft om deze aandoeningen te voorkomen of te verminderen, is het nauwelijks onderdeel van het medisch curriculum. Een inventarisatie uit 2020 laat zien dat geneeskundestudenten in Nederland gemiddeld 57 uur (3,8%) aan leefstijlgerelateerde educatie tijdens hun bacheloropleiding krijgen. Bovendien zijn er flinke verschillen tussen faculteiten. In het OER (Onderwijs- en Examenreglement) Geneeskunde staat wel dat er aandacht voor leefstijl en preventie moet zijn in het curriculum, maar hoe, wat, wanneer en hoeveel staat niet duidelijk gedefinieerd (Coalitie leefstijl in de zorg, 2025).

Op dit moment worden leerdoelen opgesteld waarin veel instanties samenwerken, zoals medische faculteiten (werkgroep Voeding in het Geneeskundeopleiding), de werkgroep Preventie & Leefstijl van het NVMO (Nederlandse Vereniging voor Medische Onderwijs), Student en Leefstijl, Onderwijscommissie Geneeskunde (OCG; officieel advies

orgaan van de Nederlandse Federatie van Universitair Medisch Centra), stichting Alliantie Voeding in de Zorg, maar ook met andere stakeholders, bijvoorbeeld het Voedingscentrum en de Nederlandse Vereniging van Diëtisten.

Voedingslessen

Mariëlle van Veen is één van de werkgroepsleden Voeding in Geneeskundeopleiding van de Universiteit Leiden die de voedingslessen ontwikkelen. 'In de themawEEK Voeding die binnenkort van start gaat, komen onder meer de werking van de macronutriënten aan bod. Aan de hand van de Richtlijnen goede voeding bespreken we wat gezonde voeding is en hoe dit bijdraagt aan de preventie van chronische ziekten. Het is waardevol dat toekomstig artsen zelf kennis hebben van voeding en leefstijl, zich comfortabel voelen om het gesprek daarover aan te gaan, maar zich ook realiseren wanneer en naar wie ze kunnen doorverwijzen. Bij hoge bloeddruk zijn artsen geneigd om een medicijn voor te schrijven, maar de medicatie werkt beter in combinatie met een natriumbepijking en dan ligt doorverwijzing naar een diëtist voor de hand.'

Mariëlle pakt haar rol als diëtist in het LUMC door onderwijs te geven aan studenten. Er is budget vrijgemaakt voor de ontwikkeling van het voedingsonderwijs voor de geneeskundeopleiding.

Daarnaast maakt zij deel uit van de commissie beroepenveld van de Haagse Hogeschool. 'Het is belangrijk dat de kwaliteit van de opleiding wordt geborgd en aansluit op het werk van diëtisten in de praktijk', vindt zij. 'Er is een tekort aan stageplekken. Ondanks de hoge werkdruk blijft het belangrijk om stageplekken aan te bieden en studenten te begeleiden. Samen zijn we immers verantwoordelijk voor de aanwas van goed opgeleide nieuwe collega's. Ook kunnen diëtisten bijscholingen geven aan verpleegkundigen, POH-ers, fysiotherapeuten en andere zorgprofessionals. We hebben een verantwoordelijkheid om onze deskundigheid uit te dragen en collega's te informeren. Pak je rol en baken af wie wat doet. Maak dat bespreekbaar. Andere professionals gaan ook in gesprek over voeding met patiënten. Voor hen is het belangrijk om te weten wanneer zij naar de diëtist kunnen doorverwijzen.'

Bronnen

Coalitie Leefstijl in de Zorg. (2025, 23 januari). Ontwikkeling leerdoelen voeding en leefstijl voor geneeskundeopleidingen in volle gang. Leefstijlcoalitie. <https://leefstijlcoalitie.nl/interview/ontwikkeling-leerdoelen-voeding-en-leefstijl-voor-geneeskundeopleidingen-in-volle-gang/>

*Mariëlle van Veen,
diëtist in het LUMC*